

دوره دهم - سال چهارم

شماره چاپ: ۱۷۱۲

تاریخ چاپ: ۱۳۹۸/۹/۱۸

شماره ثبت: ۶۸۷

بررسی لایحه بودجه سال ۱۳۹۹ کل کشور

۱۸. بخش هواشناسی

کد موضوعی: ۲۵۰

شماره مسلسل: ۱۶۷۹۹

دی ماه ۱۳۹۸

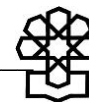
معاونت پژوهش‌های زیربنایی و امور تولیدی

دفتر مطالعات زیربنایی

به نام خدا

فهرست مطالب

۱	چکیده
۲	مقدمه
۳	۱. بررسی بخش هواشناسی و جایگاه آن در اسناد بالادستی
۴	۲. بررسی اعتبارات بخش هواشناسی در لایحه بودجه سال ۱۳۹۹ کل کشور
۱۵	جمع بندی و پیشنهادها
۱۷	منابع و مأخذ



بررسی لایحه بودجه سال ۱۳۹۹ کل کشور ۱۸. بخش هواشناسی

چکیده

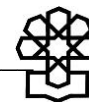
در این گزارش وضعیت اعتبارات بخش هواشناسی کشور در لایحه بودجه سال ۱۳۹۹ بررسی شده است. اعتبارات بخش هواشناسی در لایحه بودجه سال ۱۳۹۹ تحت برنامه‌های ارائه خدمات هواشناسی و اقلیم‌شناسی و سیاستگذاری، هماهنگی و راهبری مراکز هواشناسی، ذیل سازمان هواشناسی کشور و برنامه توسعه علوم هواشناسی و اقلیم‌شناسی ذیل پژوهشگاه هواشناسی و علوم جو ارائه شده است. در لایحه بودجه سال ۱۳۹۹ جمع اعتبارات هزینه‌ای سازمان هواشناسی کشور ۵۵۴,۵۶۹ میلیون ریال است که نسبت به رقم مصوب سال ۱۳۹۸ که مبلغ ۴۹۵,۸۳۶ میلیون ریال بوده است، ۱۱/۸ درصد رشد را نشان می‌دهد. در بخش اعتبارات تملک‌دارایی‌های سرمایه‌ای از رقم ۶۹۱,۲۶۴ میلیون ریال در سال ۱۳۹۸ به رقم ۱,۰۱۳,۴۶۳ میلیون ریال در لایحه بودجه سال ۱۳۹۹ رسیده است که در این بخش حدود ۴۶/۶ درصد اعتبارات تملک‌دارایی‌های سرمایه‌ای سازمان هواشناسی افزایش نشان می‌دهد که نسبت به وضعیت اعتبارات تملک‌دارایی‌های سرمایه‌ای سایر بخش‌ها، این میزان رشد رقم مناسبی به نظر می‌رسد. در مجموع بودجه سازمان هواشناسی کشور در لایحه بودجه سال ۱۳۹۹ نسبت به سال ۱۳۹۸، ۳۲/۱ درصد رشد را نشان می‌دهد. بودجه پژوهشگاه هواشناسی و علوم جو، در بخش اعتبارات هزینه‌ای ۲/۳ درصد رشد و در بخش اعتبارات تملک‌دارایی‌های سرمایه‌ای حدود ۳۷ درصد کاهش را نشان می‌دهد و در مجموع بودجه این پژوهشگاه در لایحه بودجه سال ۱۳۹۹ نسبت به سال ۱۳۹۸، ۱۰/۱ درصد کاهش یافته است. بررسی وضعیت عملکرد بودجه در سال ۱۳۹۸ در بخش هواشناسی (شامل سازمان هواشناسی کشور و پژوهشگاه هواشناسی و علوم جو) نشان می‌دهد که عملکرد بودجه این بخش تا پایان آبان‌ماه ۱۳۹۸ در بخش اعتبارات هزینه‌ای برابر با ۵۵/۳ درصد، در بخش اعتبارات تملک‌دارایی‌های سرمایه‌ای، ۳۳/۲ درصد و مجموع عملکرد برای اعتبارات هزینه‌ای و تملک‌دارایی‌های سرمایه‌ای این بخش ۴۳ درصد بوده است. بدین معنا که از رقم ۱,۳۱۲,۳۱۸ میلیون ریال بودجه مصوب میزان ۵۶۴,۱۳۳ میلیون ریال تا پایان آبان‌ماه ۱۳۹۸ محقق شده است. اهمیت بخش هواشناسی و تأثیر آن بر سایر بخش‌ها نیاز به تکمیل و تجهیز تأسیسات این بخش و وقوع پدیده‌های طبیعی اقلیمی مرتبط با این بخش نیاز به توجه به اعتبارات این بخش را در لایحه بودجه سال ۱۳۹۹ کل کشور نشان می‌دهد.

مقدمه

در حال حاضر کشور ایران شاهد بروز پدیده‌های جوی و اقلیمی از جمله وقوع خشکسالی و سیل از طرفی و رخداد پدیده‌های ناشی از پیامدهای خشکسالی از قبیل گردوخاک، آلودگی هوا و آتش‌سوزی جنگل‌ها و مراتع کشور از طرف دیگر است. در این راستا اهمیت بخش هواشناسی و برنامه‌های مرتبط با این بخش از قبیل برنامه خدمات هواشناسی غیرقابل انکار است. علاوه بر اثرپذیری بخش‌های حمل‌ونقل، هوانوردی و دریانوردی از بخش هواشناسی، وابستگی بخش‌های دیگر به این بخش از جمله بخش کشاورزی، آب و محیط زیست اهمیت این بخش را مضاعف می‌کند. بی‌شک اطلاعات هواشناسی و پیش‌بینی وضعیت جوی یکی از نیازهای ضروری در کشور است. کشور ایران جزء کشورهای مستعد در حوادث طبیعی دنیاست و همه‌ساله تعداد زیادی از افراد در اثر بلایای طبیعی جان خود را از دست می‌دهند و خسارات اقتصادی زیادی به کشور وارد می‌شود. در فعالیت‌های جاری کشور از جمله در حمل‌ونقل هوایی، زمینی و دریایی، اطلاعات جوی و پیش‌بینی وضعیت جو و دریا اهمیت ویژه‌ای دارد. بدون اطلاع از وضعیت جوی، نشست و برخاست هواپیماها و فعالیت خطوط هوایی امکان‌پذیر نیست. پیش‌بینی امواج دریا که عمدتاً در اثر باد ایجاد می‌شوند، توسط سازمان هواشناسی انجام می‌شود. در عملیات دفاعی و حرکت انواع پرنده‌ها مانند پهبادها و پرتابه‌ها، پیش‌بینی وضعیت جوی مورد نیاز است. آلودگی‌های طبیعی و انسان‌ساز در اثر جریان باد و یا جریان آب منتقل می‌شود و پیش‌بینی و هشدار آن در تأمین سلامت مردم ضروری است که اندازه‌گیری و پیش‌بینی این پارامترها نیز توسط سازمان هواشناسی انجام می‌شود.

با توجه به مطالب فوق، اهمیت این بخش و اثرگذاری آن بر بسیاری از بخش‌های زیربنایی دیگر، غیرقابل انکار است. بخش هواشناسی از طریق ارائه پیش‌بینی‌ها قادر است از بروز خسارات جانی و اقتصادی در بخش‌های مختلف جلوگیری به عمل آورده و داده‌های تولیدشده توسط این بخش، برای بسیاری از بخش‌ها از جمله حمل‌ونقل، کشاورزی و غیره لازم و ضروری است.

اعتبارات بخش هواشناسی شامل اعتبارات هزینه‌ای و تملک‌دارایی‌های سرمایه‌ای به دو برنامه ارایه خدمات هواشناسی و اقلیم‌شناسی و برنامه سیاست‌گذاری، هماهنگی و راهبری مراکز هواشناسی اختصاص دارد. در این گزارش تلاش می‌شود به تحلیل اعتبارات قوانین بودجه‌ای سال‌های گذشته در بخش هواشناسی و همچنین لایحه بودجه سال ۱۳۹۹ و بیان چالش‌های موجود در این زمینه پرداخته شود. در گزارش حاضر، ابتدا بخش هواشناسی و فعالیت‌های آن به صورت خلاصه معرفی شده و سپس به بررسی نقش سازمان متولی حوزه هواشناسی پرداخته و به مباحث پیرامون آن به اختصار اشاره می‌شود. در ادامه بودجه‌ریزی بخش هواشناسی مورد بحث و بررسی قرار خواهد گرفت.



۱. بررسی بخش هواشناسی و جایگاه آن در اسناد بالادستی

براساس مطالعات صورت گرفته در ارتباط با چالش‌های اقلیمی کشور، متأسفانه در سال‌های اخیر در بیشتر مناطق کشور روند بارش منفی بوده است. از طرفی سال آبی ۱۳۹۸-۱۳۹۷ یکی از پربارش‌ترین سال‌ها در طول دوره آماری ثبت شده در کشور بوده است. این موضوع نشان می‌دهد که پدیده تغییر اقلیم همراه با رخداد پدیده‌های حدی، کشور را تحت تأثیر قرار داده است. به‌عنوان مثال، منطقه جنوب شرق کشور، منطقه‌ای است که یکی از طولانی‌ترین خشکسالی‌ها را در سال‌های اخیر تجربه کرده و می‌توان گفت در دهه اخیر کل کشور ایران درگیر پدیده خشکسالی بوده است که این شرایط موجب افت حجم ذخایر آب‌های زیرزمینی و افت پوسته زمین و به‌دنبال آن کاهش ظرفیت‌های نگهداری آب‌های زیرزمینی شده است. علاوه بر آن نسبت بارش‌های جامد به کل بارش در تمامی نقاط کشور کاهش یافته است که تبعات آن باعث عدم امکان تغذیه تدریجی سفره‌های آب‌های زیرزمینی از منابع برفی شده است و عمده ذخیره‌سازی سدها از بارش‌های رگباری و سیل‌آسا صورت می‌گیرد. همچنین در سال‌های اخیر طوفان‌های گردوخاک که زمانی فقط محدود به جنوب شرق کشور در مرز ایران و پاکستان (زابل) بود، هم‌اکنون بخش وسیعی از کشور را فراگرفته است که عمده‌تأ ناشی از کاهش رواناب و رطوبت سطحی در کشورهای واقع در غرب ایران است.

ازسوی دیگر، مطالعات مربوط به تغییر اقلیم نشان می‌دهند که مهم‌ترین مشخصه اقلیم آینده ایران افزایش پدیده‌های حدی اقلیمی مانند خشکسالی، سیل، تگرگ، طوفان‌های گردوخاک و بارش‌های سیل‌آسا است. این وضعیت ضمن اینکه هزینه‌های مربوط به حوادث غیرمترقبه را افزایش می‌دهد، میزان اعتمادپذیری به بودجه‌ریزی‌های سالیانه را نیز کاهش می‌دهد، زیرا وقوع یک بلای غیرمترقبه می‌تواند حجم عظیمی از بودجه را برای بازسازی و یا کاهش آثار آن به سوی خود جلب کند، مانند اتفاقی که در حوادث سیل اسفندماه سال ۱۳۹۷ و فروردین‌ماه ۱۳۹۸ در کشور رخ داد و خسارات اقتصادی فراوانی به بخش‌های اقتصادی و زیربنایی کشور وارد شد. این موضوع، لزوم بهینه‌سازی شبکه‌های دیده‌بانی برای تکمیل داده‌های مورد نیاز کاربران، استفاده از ابزارهای نوین برای تجزیه و تحلیل‌ها و مدل‌سازی‌های اقلیمی، توجه کافی به اهمیت مدیریت ریسک هواشناسی به جای مدیریت بحران و تغییر اقلیم در برنامه‌های کلان کشور برای توسعه پایدار را ایجاب می‌کند.

سازمان هواشناسی کشور به‌عنوان متولی اصلی تحقیق و شناخت کامل اتمسفر و کلیه پدیده‌های جوی، تنظیم و تجزیه و تحلیل اطلاعات و آمارهای هواشناسی و ارائه و کشف نتایج حاصله به‌منظور کمک به برنامه‌ریزی، پیشرفت و افزایش بازدهی مؤثر در فعالیت‌های کشاورزی، آب، تأمین انرژی، سلامتی و بهبود ارتباطات هوایی، دریایی و زمینی و مطالعات محیط زیست و غیره شناخته می‌شود. این سازمان در بخش‌ها و حوزه‌های مختلف زیر فعالیت دارد:

بخش انرژی: حوزه تولید انرژی‌های تجدیدپذیر با بهره‌گیری از خصوصیات فیزیکی هوا، زمین و دریا.

بخش حمل‌ونقل: حوزه حفظ ایمنی حمل‌ونقل با استفاده از پیش‌آگاهی‌های جوی.

بخش عمران: حوزه ساخت‌وساز بهینه با استفاده از دانش هواشناسی.

بخش کشاورزی، غذا و منابع طبیعی: حوزه توسعه پایدار با استفاده از پیش‌آگاهی‌های جوی.

بخش صنایع و معادن: حوزه تأثیر متقابل صنعت ملی و دانش هواشناسی در بهبود اقتصادی کشور.

بخش دفاع و امنیت ملی: حوزه افزایش توان دفاعی با آگاهی از خصوصیات فیزیکی هوا و دریا و پیش‌آگاهی‌های هواشناسی.

بخش فرهنگی و اجتماعی: حوزه هواشناسی در خدمت عامه.

بخش مدیریت، اقتصاد و بازرگانی: حوزه هواشناسی و مدیریت کلان کشور.

بخش سلامت و رفاه: حوزه بهبود سلامت و افزایش رفاه با استفاده از علوم کاربردی هواشناسی

ازجمله نقش سازمان هواشناسی در پیش‌بینی و تحلیل وضعیت آلودگی هوا و ریزگردها.

بررسی بالا، نقش این سازمان در پیشبرد اهداف کشور در زمینه‌های مختلف را به خوبی آشکار می‌کند. لذا توجه برنامه‌ریزان و مدیران ارشد کشور به این موضوع می‌تواند بسیار مؤثر و سازنده باشد.

به‌رغم اهمیت و نقش بخش هواشناسی در سایر بخش‌های مهم ازجمله حمل‌ونقل، کشاورزی، محیط زیست و سلامت، در اسناد بالادستی از جمله برنامه ششم توسعه، هیچ‌گونه اشاره‌ای به این بخش نشده است. این درحالی است که بخش هواشناسی کشور از نظر فناوری‌های پیشرفته و تجهیزات و امکانات، با سطح مطلوب جهانی فاصله زیادی داشته و لزوم حمایت از این بخش، به خوبی احساس می‌شود.

۲. بررسی اعتبارات بخش هواشناسی در لایحه بودجه سال ۱۳۹۹ کل کشور

بودجه سازمان هواشناسی در لایحه بودجه سال ۱۳۹۹، نسبت به رقم مصوب در قانون بودجه سال گذشته حدود ۳۲/۱ درصد رشد را نشان می‌دهد و از رقم ۱,۱۸۷,۱۰۰ میلیون ریال در سال ۱۳۹۸ به رقم ۱,۵۶۸,۰۳۲ میلیون ریال در لایحه سال ۱۳۹۹ رسیده است. بودجه این سازمان در بخش هزینه‌ای از رقم ۴۹۵,۸۳۶ میلیون ریال، به رقم ۵۵۴,۵۶۹ میلیون ریال رسیده است که حدود ۱۱/۸ درصد رشد داشته است. اعتبارات در بخش تملک‌دارایی‌های سرمایه‌ای ۴۶/۶ درصد رشد داشته و از رقم ۶۹۱,۲۶۴ میلیون ریال در سال ۱۳۹۸ به رقم ۱,۰۱۳,۴۶۳ میلیون ریال در لایحه سال ۱۳۹۹ رسیده است.

جدول ۱ مقایسه بودجه سازمان هواشناسی کشور را در قانون بودجه سال ۱۳۹۸ و لایحه بودجه سال ۱۳۹۹ نشان می‌دهد.



جدول ۱. اعتبارات سازمان هواشناسی کشور در لایحه بودجه سال ۱۳۹۹ و

مقایسه آن با قانون بودجه سال ۱۳۹۸ (میلیون ریال)

اعتبارات هزینه‌ای			تملك‌دارایی‌های سرمایه‌ای			جمع کل		
قانون	برآورد	درصد	قانون	برآورد	درصد	قانون	برآورد	درصد
سال ۱۳۹۸	سال ۱۳۹۹	تغییر	سال ۱۳۹۸	سال ۱۳۹۹	تغییر	سال ۱۳۹۸	سال ۱۳۹۹	تغییر
۴۹۵,۸۳۶	۵۵۴,۵۶۹	۱۱/۸	۶۹۱,۲۶۴	۱,۰۱۳,۴۶۳	۴۶/۶	۱,۱۸۷,۱۰۰	۱,۵۶۸,۰۳۲	۳۲/۱

مأخذ: قانون بودجه سال ۱۳۹۸ و لایحه بودجه سال ۱۳۹۹.

جدول ۲ میزان عملکرد بودجه بخش هواشناسی را تا آبان‌ماه ۱۳۹۸ نشان می‌دهد. اعتبارات طرح‌های تملك‌دارایی‌های سرمایه‌ای سازمان هواشناسی کشور در قانون بودجه سال ۱۳۹۸ در مجموع از محل اعتبارات عمومی و ردیف‌های متفرقه میزان ۶۹۱,۲۶۴ میلیون بوده که عملکرد بودجه تا آبان‌ماه ۱۳۹۸ در این بخش مبلغ ۲۴۱,۰۲۷ میلیون ریال بوده است، بنابراین حدود ۳۴/۹ درصد از رقم بودجه مصوب، محقق شده است. همچنین در بخش اعتبارات هزینه‌ای این سازمان، در مجموع از محل اعتبارات عمومی و ردیف‌های متفرقه رقم ۴۹۵,۸۳۶ میلیون ریال مصوب سال ۱۳۹۸، میزان ۲۸۲,۱۳۹ میلیون ریال تا آبان‌ماه ۱۳۹۸ تأمین شده است که حدود ۵۶/۹ درصد از رقم بودجه مصوب در این بخش محقق شده است.

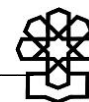
اعتبارات طرح‌های تملك‌دارایی‌های سرمایه‌ای پژوهشگاه هواشناسی و علوم جو در قانون بودجه سال ۱۳۹۸، میزان ۳۹,۷۱۸ میلیون ریال بوده است که تا پایان آبان‌ماه ۱۳۹۸ عملکرد این بخش از اعتبارات ۱,۵۷۱ میلیون ریال بوده است که این ارقام نشان می‌دهد که تنها ۳/۹ درصد از اعتبارات این بخش تاکنون محقق شده است. در بخش اعتبارات هزینه‌ای این پژوهشگاه از رقم ۸۵,۵۰۰ میلیون ریال مصوب سال ۱۳۹۸، میزان ۳۹,۳۹۶ میلیون ریال تا پایان آبان‌ماه ۱۳۹۸ تأمین شده است که حدود ۴۶/۱ درصد از رقم بودجه مصوب در این بخش محقق شده است. در جدول ۲ به بررسی بودجه مصوب و عملکرد آن طی سال‌های ۱۳۹۵ تا ۱۳۹۸ و مقایسه با لایحه بودجه سال ۱۳۹۹ مربوط به سازمان هواشناسی کشور و پژوهشگاه هواشناسی و علوم جو پرداخته شده است.

جدول ۲. بررسی بودجه مصوب و عملکرد آن طی سال‌های ۱۳۹۵ تا ۱۳۹۹ بخش هواشناسی

(میلیون ریال)

نوع اعتبارات / سال		سال ۱۳۹۵			سال ۱۳۹۶			سال ۱۳۹۷			سال ۱۳۹۸			سال ۱۳۹۹	
		مصوب	عملکرد	درصد	مصوب	عملکرد	درصد	مصوب	عملکرد	درصد	مصوب	عملکرد	درصد	لايحه پيشنهادهی	درصد رشد
طرح‌های تملک‌دارایی‌های سرمایه‌ای	جمع	۴۹۳,۱۴۷	۳۱۵,۲۹۷	۶۳/۹۴	۴۶۰,۹۰۰	۳۹۲,۸۹۹	۸۵/۲۵	۶۰۰,۰۰۰	۱۱۷,۶۱۸	۱۹/۶۰	۷۲۱,۹۱۲	۲۳۵,۵۹۸	۳۲/۶۴	۱,۰۲۵,۰۰۰	۴۱/۹۸
	سازمان هواشناسی کشور	۴۷۲,۷۴۳	۳۱۲,۰۰۰	۶۶/۰۰	۴۴۵,۹۰۰	۳۹۲,۸۹۹	۸۸/۱۱	۵۷۰,۰۰۰	۱۱۷,۶۱۸	۲۰/۶۳	۶۸۲,۱۹۴	۲۳۴,۰۲۷	۳۴/۳۱	۱,۰۰۰,۰۰۰	۴۶/۵۹
	پژوهشگاه هواشناسی و علوم جو	۲۰,۴۰۴	۳,۲۹۷	۱۶/۱۶	۱۵,۰۰۰	۰	۰	۳۰,۰۰۰	۰	۰	۳۹,۷۱۸	۱,۵۷۱	۳/۹۶	۲۵,۰۰۰	-۳۷/۰۶
اعتبارات هزینه‌ای	جمع	۲۷۶,۶۴۱	۲۳۱,۸۸۸	۸۳/۸۲	۳۸۰,۷۱۴	۳۴۵,۰۷۵	۹۰/۶۴	۴۰۷,۱۴۹	۳۷۰,۹۵۴	۹۱/۱۱	۵۱۶,۵۳۶	۲۷۵,۵۳۵	۵۳/۳۴	۵۴۵,۸۸۱	۵/۶۸
	سازمان هواشناسی کشور	۲۴۶,۰۴۰	۲۰۴,۸۸۲	۸۳/۲۷	۳۳۸,۱۱۴	۳۰۳,۴۶۱	۸۹/۷۵	۳۵۱,۸۸۳	۳۲۱,۵۳۳	۹۱/۳۷	۴۳۱,۰۳۶	۲۳۶,۱۳۹	۵۴/۷۸	۴۵۸,۳۸۱	۶/۳۴
	پژوهشگاه هواشناسی و علوم جو	۳۰,۶۰۱	۲۷,۰۰۶	۸۸/۲۵	۴۲,۶۰۰	۴۱,۶۱۴	۹۷/۶۹	۵۵,۲۶۶	۴۹,۴۲۱	۸۹/۴۲	۸۵,۵۰۰	۳۹,۳۹۶	۴۶/۰۸	۸۷,۵۰۰	۲/۳۴
درآمد	جمع	۱۶۵,۰۰۰	۱۴۸,۹۶۴	۹۰/۲۸	۱۶۵,۰۰۰	۱۵۳,۰۴۰	۹۲/۷۵	۱۹۵,۰۰۰	۲۰۸,۸۹۵	۱۰۷/۱۳	۲۰۵,۰۰۰	۲۷۵,۴۵۴	۱۳۴/۳۷	۲۹۵,۰۰۰	۴۳/۹۰
	سازمان هواشناسی کشور (ردیف متفرقه درآمد عمومی)	۱۲۰,۰۰۰	۱۲۳,۲۰۱	۱۰۲/۶۷	۱۲۰,۰۰۰	۱۳۴,۴۸۶	۱۱۲/۰۷	۱۵۰,۰۰۰	۱۷۴,۹۷۸	۱۱۶/۶۵	۱۶۰,۰۰۰	۲۴۶,۸۴۹	۱۵۴/۲۸	۲۵۰,۰۰۰	۵۶/۲۵
	پژوهشگاه هواشناسی و علوم جو (درآمد اختصاصی)	۴۵,۰۰۰	۲۵,۷۶۳	۵۷/۲۵	۴۵,۰۰۰	۱۸,۵۵۴	۴۱/۲۳	۴۵,۰۰۰	۳۳,۹۱۷	۷۵/۳۷	۴۵,۰۰۰	۲۸,۶۰۵	۶۳/۵۷	۴۵,۰۰۰	۰
ردیف متفرقه درآمد هزینه‌ای	جمع	۹۵,۰۰۰	۱۲,۰۰۰	۱۲/۶۳	۷۰,۰۰۰	۵,۸۰۰	۸/۲۹	۷۷,۵۰۰	۵۴,۱۹۲	۶۹/۹۳	۷۳,۸۷۰	۵۳,۰۰۰	۷۱/۷۵	۱۰۹,۶۵۱	۴۸/۴۴
	برگشت به بودجه هزینه‌ای دستگاه	۸۰,۰۰۰	۱۰,۸۰۰	۱۳/۵۰	۶۰,۰۰۰	۵,۴۳۰	۹/۰۵	۶۷,۵۰۰	۴۸,۷۶۸	۷۲/۲۵	۶۴,۸۰۰	۴۶,۰۰۰	۷۰/۹۹	۹۶,۱۸۸	۴۸/۴۴
	برگشت به بودجه طرح‌های تملك‌دارایی‌های سرمایه‌ای دستگاه	۱۵,۰۰۰	۱,۲۰۰	۸/۰۰	۱۰,۰۰۰	۳۷۰	۳/۷۰	۱۰,۰۰۰	۵,۴۲۴	۵۴/۲۴	۹,۰۷۰	۷,۰۰۰	۷۷/۱۸	۱۳,۴۶۳	۴۸/۴۳

مأخذ: قوانین بودجه و استعلام از سازمان هواشناسی کشور.



بررسی اعتبارات پژوهشگاه هواشناسی و علوم جو که تحت نظر سازمان هواشناسی کشور اداره می‌شود نشان می‌دهد که در لایحه سال ۱۳۹۹ در بخش اعتبارات هزینه‌ای نسبت به سال ۱۳۹۸ حدود ۲/۳ درصد رشد داشته و در بخش اعتبارات تملک‌دارایی‌های سرمایه‌ای کاهش حدود ۳۷/۰۶ درصد اتفاق افتاده است و در مجموع اعتبارات این مرکز پژوهشی در لایحه بودجه سال ۱۳۹۹ نسبت به سال ۱۳۹۸ به میزان ۱۰/۱ درصد کاهش داشته است (جدول ۳).

جدول ۳. اعتبارات پژوهشگاه هواشناسی و علوم جو در لایحه بودجه سال

۱۳۹۹ و مقایسه آن با قانون بودجه سال ۱۳۹۸ (میلیون ریال)

اعتبارات هزینه‌ای عمومی			تملك‌دارایی‌های سرمایه‌ای			جمع کل		
قانون سال ۱۳۹۸	برآورد سال ۱۳۹۹	درصد تغییر	قانون سال ۱۳۹۸	برآورد سال ۱۳۹۹	درصد تغییر	قانون سال ۱۳۹۸	برآورد سال ۱۳۹۹	درصد تغییر
۸۵,۵۰۰	۸۷,۵۰۰	۲/۳	۳۹,۷۱۸	۲۵,۰۰۰	-۳۷/۰	۱۲۵,۲۱۸	۱۱۲,۵۰۰	-۱۰/۱

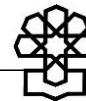
مأخذ: قانون بودجه سال ۱۳۹۸ و لایحه بودجه سال ۱۳۹۹.

در لایحه بودجه سال ۱۳۹۹، سازمان هواشناسی کشور دارای دو برنامه ارایه خدمات هواشناسی و اقلیم‌شناسی شامل ۱۰ فعالیت پیش‌بینی هواشناسی آب‌شناسی، پیش‌بینی هواشناسی آلودگی هوا و گردوخاک، پیش‌بینی هواشناسی دریایی و اقیانوس‌شناسی، پیش‌بینی هواشناسی هوانوردی، پیش‌بینی هواشناسی کشاورزی، تحلیل داده و ارائه آمار و اطلاعات هواشناسی، خدمات عامه هواشناسی، پیش‌بینی هواشناسی جاده‌ای، تهیه گزارشات اقلیم‌شناسی و تهیه گزارشات اقلیم‌شناسی خشکسالی و برنامه سیاست‌گذاری، هماهنگی و راهبری مراکز هواشناسی شامل فعالیت کنترل و نظارت مراکز هواشناسی کل کشور و پژوهشگاه هواشناسی و علوم جو دارای برنامه توسعه علوم هواشناسی و اقلیم‌شناسی شامل سه فعالیت پروژه پژوهشی، ترویج یافته‌ها و خدمات تخصصی است. وضعیت اعتباری برنامه‌های مذکور و مقایسه آنها در لایحه بودجه سال ۱۳۹۹ به شرح جداول ۴ و ۵ است.

جدول ۴. بررسی برنامه و فعالیت سازمان هواشناسی کشور در لایحه بودجه سال ۱۳۹۹ کل کشور (میلیون ریال)

شماره طبقه‌بندی برنامه	عنوان برنامه/فعالیت	سنجه عملکرد	مقدار	بهای تمام شده	اعتبارات هزینه‌ای		متفرقه	جمع کل
					عمومی	اختصاصی		
۱۳۰۳۰۰۱۰۰۰	برنامه ارائه خدمات هواشناسی و اقلیم‌شناسی	گزارش	۲۰/۰۰۰	۱۱,۳۰۰/۷۵۰	۱۸۶,۰۱۵	۰	۴۰,۰۰۰	۲۲۶,۰۱۵
۱۳۰۳۰۰۱۰۰۷	پیش‌بینی هواشناسی آب‌شناسی	گزارش	۱,۸۰۰/۰۰۰	۸/۷۰۳	۱۵,۶۶۵	۰		۱۵,۶۶۵
۱۳۰۳۰۰۱۰۰۸	پیش‌بینی هواشناسی آلودگی هوا و گرد و خاک	گزارش	۱,۸۰۰/۰۰۰	۹/۰۲۵	۱۶,۲۴۵	۰		۱۶,۲۴۵
۱۳۰۳۰۰۱۰۰۹	پیش‌بینی هواشناسی دریایی و اقیانوس‌شناسی	گزارش	۵,۴۰۰/۰۰۰	۳/۴۳۸	۱۸,۵۶۶	۰		۱۸,۵۶۶
۱۳۰۳۰۰۱۰۱۰	پیش‌بینی هواشناسی هوانوردی	گزارش	۹۷,۰۰۰/۰۰۰	۰/۱۶۷	۱۶,۲۴۵	۰		۱۶,۲۴۵
۱۳۰۳۰۰۱۰۱۱	ارائه خدمات پیش‌بینی هواشناسی کشاورزی	گزارش	۲۰۰/۰۰۰	۸۱/۲۲۵	۱۶,۲۴۵	۰		۱۶,۲۴۵
۱۳۰۳۰۰۱۰۱۲	تحلیل داده و ارائه آمار و اطلاعات هواشناسی	تعداد داده	۹,۹۰۰,۰۰۰/۰۰۰	۰/۰۰۸	۴۲,۷۱۱	۰	۴۰,۰۰۰	۸۲,۷۱۱
۱۳۰۳۰۰۱۰۱۳	خدمات عامه هواشناسی	گزارش	۱۳,۰۰۰/۰۰۰	۱/۲۵۰	۱۶,۲۴۵	۰		۱۶,۲۴۵
۱۳۰۳۰۰۱۰۱۴	پیش‌بینی هواشناسی جاده‌ای	گزارش	۲۰۰/۰۰۰	۷۸/۳۲۵	۱۵,۶۶۵	۰		۱۵,۶۶۵
۱۳۰۳۰۰۱۰۲۱	تهیه گزارشات اقلیم‌شناسی	گزارش	۲۴,۰۰۰/۰۰۰	۰/۶۰۴	۱۴,۵۰۴	۰		۱۴,۵۰۴
۱۳۰۳۰۰۱۰۲۲	تهیه گزارشات اقلیم‌شناسی خشکسالی	گزارش	۱۱,۰۰۰/۰۰۰	۱/۲۶۶	۱۳,۹۲۴	۰		۱۳,۹۲۴
۱۳۰۳۰۱۹۰۰۰	برنامه سیاست‌گذاری، هماهنگی و راهبری مراکز هواشناسی	تعداد مراکز	۳۴/۰۰۰	۹,۶۶۳/۳۵۳	۲۷۲,۳۶۶	۰	۵۶,۱۸۸	۳۲۸,۵۵۴
۱۳۰۳۰۱۹۰۰۱	کنترل و نظارت مراکز هواشناسی کل کشور	تعداد مراکز	۳۴/۰۰۰	۹,۶۶۳/۳۵۳	۲۷۲,۳۶۶	۰	۵۶,۱۸۸	۳۲۸,۵۵۴
جمع کل								
					۴۵۸,۳۸۱	۰	۹۶,۱۸۸	۵۵۴,۵۶۹

مأخذ: لایحه بودجه سال ۱۳۹۹.



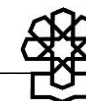
(میلیون ریال)

جدول ۵. بررسی برنامه و فعالیت پژوهشگاه هواشناسی و علوم جو در لایحه بودجه سال ۱۳۹۹

شماره طبقه‌بندی برنامه	عنوان برنامه/فعالیت	سنجه عملکرد	مقدار	بهای تمام شده	اعتبارات هزینه‌ای		جمع کل
					عمومی	اختصاصی	
۱۸۰۵۰۲۵۰۰۰	برنامه توسعه علوم هواشناسی و اقلیم‌شناسی	نرخ رشد تولیدات علمی و فناوری	۶۷/۰۰۰	۱,۹۷۷/۶۱۲	۸۷,۵۰۰	۴۵,۰۰۰	۱۳۲,۵۰۰
۱۸۰۵۰۲۵۰۰۶	پروژه پژوهشی	پروژه	۳۰/۰۰۰	۲,۴۸۴/۸۰۰	۴۷,۵۴۴	۲۷,۰۰۰	۷۴,۵۴۴
۱۸۰۵۰۲۵۰۰۷	ترویج یافته‌ها	یافته پژوهشی	۴۸/۰۰۰	۶۰۳/۷۰۸	۱۹,۹۷۸	۹,۰۰۰	۲۸,۹۷۸
۱۸۰۵۰۲۵۰۰۸	خدمات تخصصی	مورد	۴/۰۰۰	۷,۲۴۴/۵۰۰	۱۹,۹۷۸	۹,۰۰۰	۲۸,۹۷۸
جمع کل					۸۷,۵۰۰	۴۵,۰۰۰	۱۳۲,۵۰۰

مأخذ: همان.

همچنین در جدول ۶ روند عملکرد بودجه بخش هواشناسی (سازمان هواشناسی کشور و پژوهشگاه هواشناسی و علوم جو) طی سال‌های ۱۳۹۵ تا ۱۳۹۸ آورده شده است و ارقام آن با لایحه بودجه سال ۱۳۹۹ مقایسه شده است. براساس این جدول عملکرد بودجه تا آبان‌ماه ۱۳۹۸ در بخش اعتبارات هزینه‌ای برابر با ۵۵/۹ درصد، در بخش اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای ۳۳/۱ درصد و در مجموع عملکرد برای اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای برای کل بخش هواشناسی ۴۳/۶ درصد بوده است. بدین معنا که از رقم ۱,۳۵۷,۳۱۸ میلیون ریال کل بودجه مصوب، میزان ۵۹۲,۷۳۸ میلیون ریال تا آبان‌ماه ۱۳۹۸ محقق شده است.



جدول ۶. عملکرد بودجه بخش هواشناسی (سازمان هواشناسی کشور و پژوهشگاه هواشناسی و علوم جو)

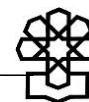
(میلیون ریال)

در طی سال‌های ۱۳۹۵-۱۳۹۸ و مقایسه آن با لایحه بودجه سال ۱۳۹۹

لایحه سال ۱۳۹۹	سال ۱۳۹۸		سال ۱۳۹۷		سال ۱۳۹۶		سال ۱۳۹۵		نام برنامه / طرح
	عملکرد تا آبان‌ماه	مصوب	عملکرد	مصوب	عملکرد	مصوب	عملکرد	مصوب	
۵۵۴,۵۶۹	۲۸۲,۱۳۹	۴۹۵,۸۳۶	۳۷۰,۳۰۱	۴۱۹,۳۸۳	۳۰۸,۸۹۱	۳۹۸,۱۱۴	۲۱۵,۶۸۲	۳۲۶,۰۴۰	۱. اعتبارات هزینه‌ای ستاد مرکزی
۲۲۶,۰۱۵	۱۱۷,۵۹۶	۲۰۶,۶۶۶	۳۷۰,۳۰۱	۴۱۹,۳۸۳	۳۰۸,۸۹۱	۳۹۸,۱۱۴	-	-	برنامه ارائه خدمات هواشناسی و اقلیم‌شناسی
۳۲۸,۵۵۴	۱۶۴,۵۴۳	۲۸۹,۱۷۰	-	-	-	-	-	-	برنامه سیاستگذاری، هماهنگی و راهبری مراکز هواشناسی
-	-	-	-	-	-	-	-	-	برنامه خدمات هواشناسی
-	-	-	-	-	-	-	۴,۹۹۶	۶,۰۰۰	برنامه پژوهش‌های کاربردی
-	-	-	-	-	-	-	۱۲,۴۹۱	۱۵,۰۰۰	برنامه آموزش غیررسمی کوتاه‌مدت
-	-	-	-	-	-	-	۳۰,۸۱۱	۳۷,۰۰۰	برنامه ارائه خدمات هواشناسی و اقلیم‌شناسی کاربردی
-	-	-	-	-	-	-	۳۷,۴۷۲	۴۵,۰۰۰	برنامه ارائه خدمات اقلیم‌شناسی
-	-	-	-	-	-	-	۱۰۶,۰۴۶	۱۹۴,۳۸۰	برنامه ارائه خدمات پیش‌بینی و هشدار سریع هواشناسی
-	-	-	-	-	-	-	۱۷,۰۹۲	۲۰,۵۲۶	برنامه ارائه خدمات فنی هواشناسی و اقلیم‌شناسی
-	-	-	-	-	-	-	۶,۷۷۴	۸,۱۳۴	برنامه برنامه‌ریزی هواشناسی و اقلیم‌شناسی
۱۳۲,۵۰۰	۶۸,۰۰۱	۱۳۰,۵۰۰	۸۳,۳۳۸	۱۰۰,۲۶۶	۶۰,۱۶۸	۸۷,۶۰۰	۵۲,۷۶۹	۷۵,۶۰۱	۲. اعتبارات هزینه‌ای پژوهشگاه هواشناسی و علوم جو
-	-	-	-	-	-	-	۲۷,۰۰۶	۳۰,۶۰۱	برنامه توسعه علوم طبیعی محض و عمومی
-	-	-	-	-	-	-	۲۵,۷۶۳	۴۵,۰۰۰	کاربردی اختصاصی
۸۷,۵۰۰	۱۹,۳۹۵	۴۳,۶۹۱	۳۰,۴۷۶	۳۴,۴۷۶	۲,۴۳۰	۲,۷۳۰	-	-	برنامه توسعه علوم هواشناسی و عمومی
۴۵,۰۰۰	۲,۱۰۵	۲,۸۱۳	۱,۵۰۰	۲,۹۰۰	۱,۱۵۰	۲,۹۰۰	-	-	اقلیم‌شناسی اختصاصی
-	۱۸,۰۰۰	۳۲,۱۱۵	۱۵,۵۷۷	۱۵,۵۷۷	۳۵,۴۴۲	۳۵,۶۰۰	-	-	برنامه انجام پژوهش‌های پایه‌ای عمومی

لایحه سال ۱۳۹۹	سال ۱۳۹۸		سال ۱۳۹۷		سال ۱۳۹۶		سال ۱۳۹۵		نام برنامه / طرح
	عملکرد تا آبان‌ماه	مصوب	عملکرد	مصوب	عملکرد	مصوب	عملکرد	مصوب	
-	۱۵,۰۰۰	۲۵,۶۹۷	۲۵,۰۰۰	۲۵,۱۰۰	۱۷,۰۰۰	۲۵,۱۰۰	-	-	فرابخشی (ملی - منطقه‌ای) در زمینه علوم هواشناسی و اقلیم‌شناسی
-	۲,۰۰۱	۹,۶۹۴	۳,۳۶۸	۵,۲۱۳	۳,۷۴۲	۴,۲۷۰	-	-	برنامه تجاری‌سازی یافته‌های پژوهشی
-	۱۱,۵۰۰	۱۶,۴۹۰	۷,۴۱۷	۱۷,۰۰۰	۴۰۴	۱۷,۰۰۰	-	-	فرابخشی (ملی - منطقه‌ای) در زمینه علوم هواشناسی و اقلیم‌شناسی
۶۸۷,۰۶۹	۳۵۰,۱۴۰	۶۲۶,۳۳۶	۴۵۳,۶۳۹	۵۱۹,۶۴۹	۳۶۹,۰۵۹	۴۸۵,۷۱۴	۲۶۸,۴۵۱	۴۰۱,۶۴۱	جمع اعتبارات هزینه‌ای
۱,۰۱۳,۴۶۳	۲۴۱,۰۲۷	۶۹۱,۲۶۴	۱۲۳,۰۴۲	۵۸۰,۰۰۰	۳۹۳,۲۶۹	۴۵۵,۹۰۰	۳۱۳,۲۰۰	۴۸۷,۷۴۳	۱. اعتبارات طرح‌های تملک‌دارایی‌های سرمایه‌ای ستاد مرکزی
۸۴۰,۰۰۰	۱۹۹,۰۷۰	۵۷۲,۱۹۴	۱۰۷,۶۹۶	۴۶۰,۰۰۰	۲۶۹,۸۹۹	۳۱۸,۶۰۰	۲۳۰,۰۰۰	۳۳۳,۷۶۶	توسعه فناوری اطلاعات هواشناسی
۱۰,۰۰۰	۱,۰۰۰	۱۰,۰۰۰	۴۰۷	۱۰,۰۰۰	۵,۰۰۰	۸,۰۰۰	۸,۰۰۰	۱۴,۰۰۰	تأمین تجهیزات و ماشین‌آلات
۱۵۰,۰۰۰	۳۳,۹۵۷	۱۰۰,۰۰۰	۹,۵۱۵	۱۰۰,۰۰۰	۱۱۸,۰۰۰	۱۱۹,۳۰۰	۷۴,۰۰۰	۱۲۴,۹۷۷	بهسازی و نوسازی ایستگاه‌ها و مراکز هواشناسی
۱۳,۴۶۳	۷,۰۰۰	۹,۰۷۰	۵,۴۲۴	۱۰,۰۰۰	۳۷۰	۱۰,۰۰۰	۱,۲۰۰	۱۵,۰۰۰	توسعه، تجهیز و تعمیر ساختمان‌ها، ایستگاه‌ها و مراکز هواشناسی (از محل درآمد)
۲۵,۰۰۰	۱,۵۷۱	۳۹,۷۱۸	۰	۳۰,۰۰۰	۰	۱۵,۰۰۰	۳,۲۹۷	۲۰,۴۰۴	۲. اعتبارات طرح‌های تملک‌دارایی‌های سرمایه‌ای پژوهشگاه هواشناسی و علوم جو
-	-	-	-	-	-	-	-	-	مطالعه پدیده ریزگرد و راه‌های مقابله با آن
۲۵,۰۰۰	۱,۵۷۱	۳۹,۷۱۸	۰	۳۰,۰۰۰	۰	۱۵,۰۰۰	۳,۲۹۷	۲۰,۴۰۴	تعمیرات اساسی و خرید تجهیزات و ماشین‌آلات
۱,۰۳۸,۴۶۳	۲۴۲,۵۹۸	۷۳۰,۹۸۲	۱۲۳,۰۴۲	۶۱۰,۰۰۰	۳۹۳,۲۶۹	۴۷۰,۹۰۰	۳۱۶,۴۹۷	۵۰۸,۱۴۷	جمع اعتبارات تملک‌دارایی‌های سرمایه‌ای
۱,۷۲۵,۵۳۲	۵۹۲,۷۳۸	۱,۳۵۷,۳۱۸	۵۷۶,۶۸۱	۱,۱۲۹,۶۴۹	۷۶۲,۳۲۸	۹۵۶,۶۱۴	۵۸۴,۹۴۸	۹۰۹,۷۸۸	جمع کل

مأخذ: قوانین بودجه سنوات گذشته، لایحه بودجه سال ۱۳۹۹ و استعلام از سازمان هواشناسی کشور.



جدول ۷ وضعیت عملکرد منابع درآمد واریزی به خزانه توسط سازمان هواشناسی کشور حاصل از ارائه خدمات فنی و فعالیت‌های تخصصی هواشناسی و هواشناسی هوانوردی طی سال‌های ۱۳۹۳ تا ۱۳۹۸ را نشان می‌دهد. اطلاعات مندرج در این جدول نشان می‌دهد که تا آبان‌ماه ۱۳۹۸ مبلغ ۲۴۶,۸۴۹ میلیون ریال توسط سازمان هواشناسی کشور به خزانه واریز شده که در مجموع رقم وصولی ردیف متفرقه درآمدی برای سازمان هواشناسی کشور مبلغ ۵۳,۰۰۰ میلیون ریال بوده است.

جدول ۷. عملکرد منابع درآمد عمومی سازمان هواشناسی کشور در طی سال‌های ۱۳۹۳ تا ۱۳۹۸

(میلیون ریال)

سال	درآمد عمومی ملی	جمع واریزی به خزانه	رقم وصولی درآمد		جمع کل وصولی ردیف متفرقه درآمدی
			هزینه‌ای	تملك دارایی‌های سرمایه‌ای	
۱۳۹۳	۱۵,۰۰۰	۱۷,۸۷۲	۴,۸۵۰	۰	۴,۸۵۰
۱۳۹۴	۷۵,۰۰۰	۵۳,۰۰۰	۰	۰	۰
۱۳۹۵	۱۲۰,۰۰۰	۱۲۳,۲۰۱	۱۰,۸۰۰	۱,۲۰۰	۱۲,۰۰۰
۱۳۹۶	۱۲۰,۰۰۰	۱۳۴,۴۸۶	۵,۴۳۰	۳۷۰	۵,۸۰۰
۱۳۹۷	۱۵۰,۰۰۰	۱۷۴,۹۷۸	۴۸,۷۶۸	۵,۴۲۴	۵۴,۱۹۲
تا آبان‌ماه ۱۳۹۸	۱۶۰,۰۰۰	۲۴۶,۸۴۹	۴۶,۰۰۰	۷,۰۰۰	۵۳,۰۰۰

مأخذ: استعلام از سازمان هواشناسی.

در جدول ۸، وضعیت اعتبارات ادارات هواشناسی استان‌ها، شامل اعتبارات طرح‌های تملك دارایی‌های سرمایه‌ای و اعتبارات هزینه‌ای نشان داده شده است. در بین استان‌ها، در بخش اعتبارات طرح‌های تملك دارایی‌های سرمایه‌ای، استان سیستان و بلوچستان با رقم ۶۳,۸۶۱ میلیون ریال و در بخش اعتبارات هزینه‌ای، استان فارس با اعتبار ۹۷,۷۶۳ میلیون ریال، دارای بیشترین اعتبار هستند. در سطح استانی، در مجموع اعتبار طرح‌های تملك دارایی‌های سرمایه‌ای رقم ۵۷۰,۸۴۴ میلیون ریال و مجموع اعتبارات هزینه‌ای رقم ۱,۷۸۶,۹۵۰ میلیون ریال است.

جدول ۸. اعتبارات ادارات کل هواشناسی استان‌ها در لایحه بودجه سال ۱۳۹۹

(میلیون ریال)

کد بودجه‌ای	اداره کل هواشناسی	اعتبارات طرح‌های تملک‌دارایی‌های سرمایه‌ای	اعتبارات هزینه‌ای
۱۱۳۰۵۱	مرکزی	۱۵,۰۰۰	۳۹,۸۶۰
۱۱۳۰۵۲	گیلان	۲۱,۰۰۰	۵۵,۲۲۴
۱۱۳۰۵۳	مازندران	۲۰,۹۰۳	۸۷,۴۴۰
۱۱۳۰۵۴	آذربایجان شرقی	۳۰,۳۹۲	۸۵,۵۲۸
۱۱۳۰۵۵	آذربایجان غربی	۱۶,۰۰۰	۷۴,۸۰۸
۱۱۳۰۵۶	کرمانشاه	۱۱,۸۶۳	۵۵,۷۲۹
۱۱۳۰۵۷	خوزستان	۴۷,۴۴۶	۸۸,۱۶۴
۱۱۳۰۵۸	فارس	۲۰,۵۰۷	۹۷,۷۶۳
۱۱۳۰۵۹	کرمان	۲۴,۴۲۴	۶۲,۳۰۷
۱۱۳۰۶۰	خراسان رضوی	۴۴,۰۹۴	۹۰,۷۰۰
۱۱۳۰۶۱	اصفهان	۲۸,۸۹۸	۹۷,۴۲۰
۱۱۳۰۶۲	هرمزگان	۱۱,۰۰۰	۷۳,۸۶۸
۱۱۳۰۶۳	سیستان و بلوچستان	۶۳,۸۶۱	۶۶,۳۸۴
۱۱۳۰۶۴	کردستان	۱۳,۰۰۰	۵۳,۶۶۸
۱۱۳۰۶۵	همدان	۱۱,۳۹۲	۳۸,۲۲۵
۱۱۳۰۶۶	لرستان	۴۲,۳۶۳	۶۰,۳۸۵
۱۱۳۰۶۷	ایلام	۷,۰۷۲	۳۹,۰۱۴
۱۱۳۰۶۸	زنجان	۱۰,۹۸۴	۳۸,۴۵۴
۱۱۳۰۶۹	چهارمحال و بختیاری	۱۲,۹۲۲	۴۸,۰۹۲
۱۱۳۰۷۰	کهگیلویه و بویراحمد	۴,۸۰۷	۳۹,۴۸۴
۱۱۳۰۷۱	سمنان	۷,۳۰۰	۳۸,۸۲۱
۱۱۳۰۷۲	یزد	۱۲,۲۲۰	۵۲,۹۱۴
۱۱۳۰۷۳	بوشهر	۳,۰۰۱	۴۶,۹۳۳
۱۱۳۰۷۴	تهران	۵,۰۰۰	۷۱,۰۰۰
۱۱۳۰۷۵	اردبیل	۷,۵۰۰	۵۶,۰۱۱
۱۱۳۰۷۶	قم	۲۱,۰۰۰	۳۰,۷۱۹
۱۱۳۰۷۷	قزوین	۱۰,۱۰۰	۳۸,۵۵۵
۱۱۳۰۷۸	گلستان	۸,۱۵۹	۶۰,۳۷۷
۱۱۳۰۷۹	خراسان شمالی	۳,۴۷۰	۳۳,۴۰۹
۱۱۳۰۸۰	خراسان جنوبی	۱۴,۸۷۰	۴۱,۱۱۳
۱۱۳۰۸۱	البرز	۲۰,۲۹۶	۲۴,۵۸۱
جمع کل		۵۷۰,۸۴۴	۱,۷۸۶,۹۵۰



جمع‌بندی و پیشنهادها

سازمان هواشناسی کشور متولی اصلی تحقیق و شناخت کامل اتمسفر و کلیه پدیده‌های جوی، تنظیم و تجزیه و تحلیل اطلاعات و آمارهای هواشناسی و ارائه و کشف نتایج حاصله به‌منظور کمک به برنامه‌ریزی، پیشرفت و افزایش بازدهی مؤثر در فعالیت‌های کشاورزی، آب، تأمین انرژی، سلامتی و بهبود ارتباطات هوایی، دریایی و زمینی و مطالعات محیط زیست و غیره شناخته می‌شود. نکات قابل توجه و پیشنهادها در رابطه با بودجه بخش هواشناسی در لایحه بودجه سال ۱۳۹۹ عبارتند از:

- بودجه کل بخش هواشناسی (شامل سازمان هواشناسی کشور و پژوهشگاه هواشناسی و علوم جو) در لایحه بودجه سال ۱۳۹۹، نسبت به رقم مصوب سال ۱۳۹۸ حدود ۲۸ درصد رشد را نشان می‌دهد و از رقم ۱,۳۱۲,۳۱۸ میلیون ریال در قانون بودجه سال ۱۳۹۸ به رقم ۱,۶۸۰,۵۳۲ میلیون ریال در لایحه بودجه سال ۱۳۹۹ رسیده است که تا آبان‌ماه در ۸ ماهه اول سال ۱۳۹۸ تقریباً ۴۳ درصد بودجه محقق شده است.

- اعتبارات برآورد شده سازمان هواشناسی کشور در لایحه بودجه سال ۱۳۹۹ نسبت به قانون بودجه سال ۱۳۹۸ در بخش اعتبارات هزینه‌ای حدود ۱۱/۸ درصد رشد و در بخش اعتبارات تملک‌دارایی‌های سرمایه‌ای ۴۶/۶ درصد افزایش داشته است و در مجموع بودجه سازمان هواشناسی کشور در لایحه بودجه سال ۱۳۹۹ نسبت به سال گذشته، ۳۲/۱ درصد رشد داشته است.

- اعتبارات برآورد شده پژوهشگاه هواشناسی و علوم جو در لایحه بودجه سال ۱۳۹۹ نسبت به قانون بودجه سال ۱۳۹۸ در بخش اعتبارات هزینه‌ای حدود ۲/۳ درصد رشد و در بخش اعتبارات تملک‌دارایی‌های سرمایه‌ای حدود ۳۷ درصد کاهش داشته است و در مجموع بودجه این پژوهشگاه در لایحه بودجه سال ۱۳۹۹ نسبت به سال گذشته ۱۰/۱ درصد کاهش داشته است.

- در بین ادارات هواشناسی استان‌ها، در بخش اعتبارات طرح‌های تملک‌دارایی‌های سرمایه‌ای، استان سیستان و بلوچستان با رقم ۶۳,۸۶۱ میلیون ریال و در بخش اعتبارات هزینه‌ای، استان فارس با اعتبار ۹۷,۷۶۳ میلیون ریال، دارای بیشترین اعتبار هستند. در سطح استانی، در مجموع اعتبار طرح‌های تملک‌دارایی‌های سرمایه‌ای رقم ۵۷۰,۸۴۴ میلیون ریال و مجموع اعتبارات هزینه‌ای رقم ۱,۷۸۶,۹۵۰ میلیون ریال است.

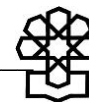
- بخشی از درآمد دریافتی توسط سازمان هواشناسی کشور، باید صرف هزینه‌های خرید تجهیزات و نرم‌افزارهای مورد نیاز جهت ارائه خدمات به کاربران مربوطه شود که به‌دلیل عمومی بودن درآمد در شرایط کنونی امکان بازگشت کامل درآمد وصولی نبوده و این موضوع باعث وارد شدن صدمات جبران‌ناپذیری در ارائه خدمات مورد نیاز به کاربران می‌شود. همچنین بخش عمده‌ای از خدمات فنی و تخصصی هواشناسی مطابق انکس (۳) ایکائو به‌منظور استانداردسازی فرودگاه، به بخش فرودگاه ارائه

می‌شود که به دلیل هزینه‌های زیاد و محدودیت اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای حتی حفظ وضع موجود بدون در نظر گرفتن توسعه و به‌روزرسانی نیز امکان‌پذیر نخواهد بود. لذا با توجه به اهمیت بسیار زیاد ارائه خدمات هواشناسی به سایر بخش‌ها از جمله حمل‌ونقل و به‌خصوص حمل‌ونقل هوایی و صنعت هوانوردی، بخش کشاورزی و بسیاری از بخش‌های دیگر، پیشنهاد می‌شود اعتبارات سازمان هواشناسی کشور تقویت شود تا این سازمان قادر به ارائه خدمات به شکل مطلوب‌تر به سایر بخش‌ها باشد.

- از آنجایی که معضل گردوغبار به یکی از چالش‌های جدی زیست‌محیطی کشور تبدیل شده است، لازم است تا اعتبارات مربوط به مطالعه، تجهیز ایستگاه‌های اندازه‌گیری، پایش و تسریع در اجرای سامانه‌های پیش‌آگاهی مربوط، در اعتبارات سازمان هواشناسی کشور به‌عنوان تنها دستگاه اجرایی حاکمیتی کشور با توانایی پایش برخط داده‌های آلودگی هوا و صدور پیش‌بینی و پیش‌آگاهی‌های مرتبط در مواجهه با این امر، به‌صورت ویژه و متناسب با شرایط حال حاضر کشور لحاظ شود. زیرا در بسیاری از موارد در اجرای برخی از مصوبات مرتبط با مقوله محیط زیست، موضوع کلان محیط زیست به‌صورت سازمانی ملاک عمل قرار گرفته و با همپوشانی با سایر دستگاه‌ها از جمله سازمان هواشناسی کشور، تنها باعث ایجاد موازی‌کاری، نامشخص بودن مسئول اصلی و هدررفت منابع شده است.

- با توجه به اینکه در حال حاضر، کشور فاقد آزمایشگاه ملی و مرجع تخصصی در زمینه علوم جو و هواشناسی کاربردی است و این کمبود تأثیرات بسیاری بر تحقیقات بنیادی و کاربردی هواشناسی و هواشناختی گذاشته و در مواردی نیز ضمن ارسال اطلاعات و داده‌های ارزشمند جوی و اقلیمی به خارج هزینه‌های هنگفتی را به کشور تحمیل کرده است، لذا ضروری است تمهیداتی برای تأسیس آزمایشگاه مذکور اندیشیده شود. شایان ذکر است که تأسیس این آزمایشگاه می‌تواند علاوه بر پاسخگویی به نیازهای تخصصی و حرفه‌ای در سطح ملی، به‌عنوان یک قطب علمی - تخصصی در بخش علوم جو و هواشناسی حتی در بین کشورهای منطقه مطرح باشد و تأمین‌کننده بخشی از نیازهای اعتباری بخش هواشناسی کشور باشد.

- در بخش هواشناسی، مطالعات مربوط به تغییر اقلیم در کشور نشان می‌دهند که مهم‌ترین مشخصه اقلیم آینده ایران افزایش پدیده‌های حدی اقلیمی مانند خشکسالی، سیل، تگرگ، طوفان‌های مخرب و طوفان‌های گرد و خاک و بارش‌های سیل‌آسا است. این وضعیت ضمن اینکه هزینه‌های مربوط به حوادث غیرمترقبه را افزایش می‌دهد، میزان اعتمادپذیری به بودجه‌ریزی‌های سالیانه را نیز کاهش می‌دهد، زیرا وقوع یک بلای غیرمترقبه می‌تواند حجم عظیمی از بودجه را برای بازسازی و یا کاهش آثار آن به سوی خود جلب کند. این موضوع، لزوم بهینه‌سازی شبکه‌های پایش و دیده‌بانی هواشناسی



برای تکمیل داده‌های مورد نیاز کاربران، استفاده از ابزارهای نوین برای تجزیه و تحلیل‌ها و مدل‌سازی‌های اقلیمی، توجه کافی به اهمیت داده‌ها و اطلاعات هواشناسی در مدیریت ریسک بلایای طبیعی جوی و در نتیجه مدیریت و کاهش هزینه خسارت‌های ناشی از بلاهایی با منشأ جوی را به جای مدیریت بحران و بازسازی آثار زیانبار آن پس از وقوع در برنامه‌های کلان کشور برای توسعه پایدار با توجه به تغییرات اقلیمی و پدیده گرمایش جهانی کره زمین را ایجاب می‌کند.

- لازم است تا به مبحث پیش‌بینی و پیش‌آگاهی برای کاهش آثار زیانبار پدیده‌های مخرب جوی نظیر سیل، گرد و غبار، خشکسالی، طوفان و غیره از طریق توسعه سامانه‌های پیش‌بینی، پیش‌آگاهی و هشدار مخاطرات جوی و تکمیل انواع ایستگاه‌های هواشناسی مورد نیاز از جمله رادار در راستای ارتقا و کاهش تفکیک زمانی و مکانی پیش‌بینی‌های هواشناسی از ۳ ساعت در ۵۰ کیلومتر مربع به ۳ ساعت در ۳۰ کیلومتر مربع و همچنین ظرفیت‌سازی و به‌کارگیری نیروی انسانی متخصص در جهت پیگیری اصل سازگاری با اقلیم با توجه به منویات مقام معظم رهبری براساس سیاست‌های کلی آمایش سرزمین و مقابله با خشکسالی و اجرایی نمودن قوانین بالادستی همانند ماده (۲۶) قانون هوای پاک و ماده (۱۴) قانون مدیریت بحران توجه بیشتری شود.

- ضروری است با توجه به راه‌اندازی سامانه خودکار توسعه هواشناسی کشاورزی (تهک کشاورزی) و دستاوردهای قابل قبول آن، نسبت به حمایت‌های عملی از توسعه و تجهیز ایستگاه‌های هواشناسی کشاورزی و مرکز ملی خشکسالی، در راستای پیاده‌سازی سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی اقدام مناسبی صورت پذیرد که فعالیت‌های مثمرثمری را در جهت تأمین امنیت غذایی از طریق صدور پیش‌آگاهی‌ها و آموزش‌های لازم برای افزایش تولید در واحد سطح، ارتقای بهره‌وری نهاده‌ها و کاهش خسارت‌ها در محصولات کشاورزی داشته است.

منابع و مأخذ

۱. لایحه بودجه سال ۱۳۹۹ کل کشور.
۲. قانون بودجه سال ۱۳۹۸ کل کشور.
۳. استعلام از سازمان هواشناسی کشور.



مرکز پژوهش‌ها
مجلس شورای اسلامی

شناسنامه گزارش

شماره مسلسل: ۱۶۷۹۹

عنوان گزارش: بررسی لایحه بودجه سال ۱۳۹۹ کل کشور ۱۸. بخش هواشناسی

نام دفتر: مطالعات زیربنایی (گروه آب و محیط زیست)

تهیه و تدوین: نرجس عبدالمنافی

مدیر مطالعه: جمال محمدولی سامانی

ناظران علمی: حسین افشین، محمدتقی فیاضی

ویراستار تخصصی: —

ویراستار ادبی: —

واژه‌های کلیدی:

۱. بودجه

۲. لایحه

۳. هواشناسی



تاریخ انتشار: ۱۳۹۸/۱۰/۴